

Pohjois-Karjalan HYVINVOINTIALAN JÄRJESTÖSTRATEGIA

Joensuun seudun järjestöfoorumi 15.5.2007

Ohjelma

17.00 Avaus ja esittelyt

Elina Pajula, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto

17.20 Pohjois-Karjalan Hyvinvointialan järjestöstrategian luonnoksen esittely

Anne Pyykkönen Pohjois-karjalan maakuntaliitto

18.00 Järjestötietopalvelu Jellin esittely

Marleena Laakso Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen Kathy-hanke

18.20 Keskustelua

Järjestöt ja kunnat hyvinvoinnin edistäjinä –yhteistyön mahdollisuudet ja haasteet?

19.00 Tilaisuus päättyy

Pohjois-Karjalan hyvinvointialan järjestöstrategia

- ❖ Ensimmäinen maakuntatason hyvinvointialan järjestöstrategia Suomessa
- ❖ Aloite järjestökentältä
- ❖ Toteutetaan osana Pohjois-Karjalan maakuntaliiton Hyvinvoinnin koordinointi –hanketta
- ❖ Valmistellaan yhdessä maakunnan järjestöjen ja muiden hyvinvointialan toimijoiden kanssa
- ❖ Kuusi seudullista järjestöfoorumia helmi-toukokuun 2007 aikana
- ❖ Valmistuu syyskuussa 2007

STRATEGIAN TAVOITTEENA ON

- ❖ Tehdä näkyväksi maakunnan järjestöjen toteuttamaa hyvinvointityötä ja järjestöjen eri tehtäviä ja rooleja hyvinvoinnin kentällä
- ❖ Hahmottaa maakunnassa olemassa olevia eri toimijoiden välisiä yhteistyömalleja hyvinvointialalla
- ❖ Hakea uusia konkreettisia välineitä järjestöjen toimintaedellytysten turvaamiselle ja edistämiseksi sekä kuntien, järjestöjen ja yksityisten hyvinvointialan toimijoiden väliselle yhteistyölle

YHTEYS MAAKUNTAOHJELMAAN

- ❖ Hyvinvointialan järjestöstrategia konkretisoi maakunnan **Hyvinvointiohjelmassa** sekä **Maakuntaohjelmassa** esitettyjä tavoitteita, mm. julkisen-, yksityisen-, ja kolmannen sektorin yhteistyön edistämisestä

Hallituksen ohjelma

- ❖ ennaltaehkäisevän politiikan edistäminen
- ❖ kumppanuuteen perustuvan yhteistyön edistäminen
- ❖ uudet palveluntuotannon mallit
- ❖ järjestöjen toimintamahdollisuuksien tukeminen
- ❖ järjestöjen toteuttaman hyvinvointia tukevan ja syrjäytymistä ehkäisevän toiminnan vahvistaminen

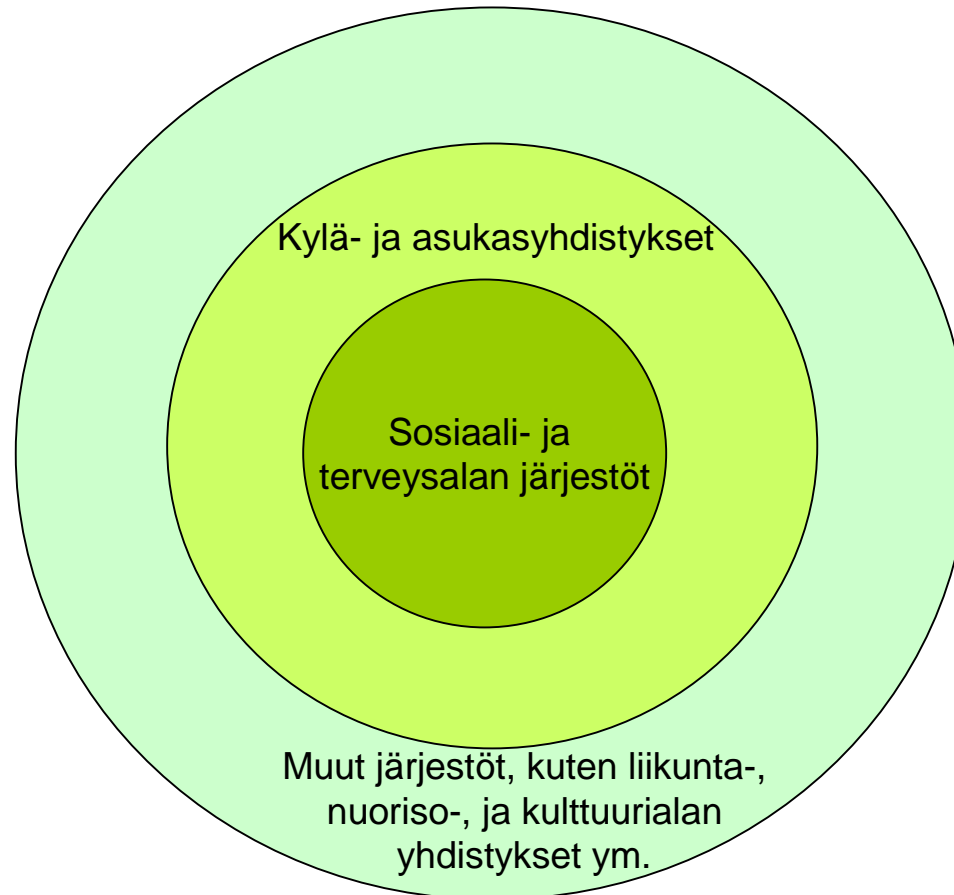
Sosiaali- ja terveysministeriö Hyvinvointi 2015-ohjelma

- ❖ yhteisvastuun yhteiskunnan vahvistaminen
- ❖ ennaltaehkäisevän politiikan edistäminen kaikilla politiikan alueilla
- ❖ hyvinvointipalvelujärjestelmän monipuolistaminen ja eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen

Sosiaalibarometri 2007

- ❖ järjestöjen organisoiman vapaaehtoistoiminnan, vertaistuen ja palveluiden sekä ihmisten itseavun roolin vahvistuminen hyvinvoinnin turvaamisessa
  - ❖ neuvonnan ja ohjauksen tärkeys ennaltaehkäisevässä työssä
  - ❖ puutteelliset rakenteet ja resurssit ennaltaehkäisevän työn toteuttamiselle
- Hyvinvointialan järjestöstrategia ”ajan hermoilla”

Hyvinvointialan järjestöt järjestöstrategiatyössä

Pohjois-Karjalan järjestöt

- ❖ valtakunnallisia, maakunnallisia, seudullisia, paikallisia yhdistyksiä
- ❖ noin 400 sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja paikallisyhdistystä (kansanterveys-, vanhus- ja eläkeläis-, lastensuojelu-, aistivamma-, invalidi-, päihde-, ja työttömien järjestöjä ym.)
- ❖ noin 230 kylä- tai asukas yhdistystä ja –toimikuntaa
- ❖ 152 Marttayhdistystä (yli 4000 jäsentä)
- ❖ noin 260 liikuntajärjestöä
- ❖ P-K:n 4H piirissä 14 paikallisyhdistystä
- ❖ 42 nuorisoseuraa
- ❖ P-K:n partiolaisten piirissä 30 lippukuntaa
- ❖ lisäksi lukematon määrä muita nuoriso- ja kulttuuriyhdistyksiä, erilaisia harrasteyhdistyksiä jne.

I foorumikierrros

- ❖ Mitä järjestöstrategian tekemisessä tulisi ottaa huomioon?
- ❖ Mitä odotat järjestöstrategialta?

- ❖ **Konkreettisuus ja selkeys**
- ❖ **Yhteistyöverkostojen vahvistaminen ja luominen**
- ❖ **Maakunnan järjestökentän moninaisuuden kuvaaminen**
- ❖ **Järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen ja vahvistaminen**
- ❖ **Strategia liikkeelle panevana voimana ja yhteisvastuullisuuden hengen nostattajana**

Ennaltaehkäisevä toiminta

Toimintaedellytykset

Ongelmia:

- liikenneyhteydet (Lieksa)
- vapaaehtoistoimijoiden ikääntyminen ja vähentyminen, vaikea saada uusia aktiivitoimijoita mukaan → uudet keinot
- taloudellisten resurssien niukkuus
- järjestötoimijoiden osaamisen päivittäminen olisi tarpeellista
- yhteydet päättäjiin
- vastuupäselvyydet kaupungin/kunnan ja järjestöjen välillä

Vahvuuksia:

- ympäristöltä ja asiakkailta tuleva myönteinen palaute auttaa jaksamaan
- yhteenkuuluvuuden tunne, yhteisöllisyys
- kaupunki antaa käyttöön toimitiloja

Järjestöjen yhteistyö

- ❖ Järjestöjen välinen yhteistyö on tarpeellista esimerkiksi yhteisten koulutusten, tapahtumien ja retkien järjestämisessä, tiedon välittämisessä, vaikuttamistoiminnassa → toiminnan tehostuminen ja uusien toimintojen mahdollistuminen
- ❖ järjestöt kaipaavat avointa ja vaivatonta tiedonvälityskanavaa järjestöjen ja kunnan välille (foorumit)
- ❖ tavoitteena pitäisi olla hyvinvoinnin pitkäjänteinen kehittäminen järjestöjen ja kuntien yhteistyönä (päätösten kauaskantoisten vaikutusten huomioiminen järjestönäkökulmaa hyödyntäen)

Hyvinvointialan järjestöstrategian tavoite 2015

”Pohjois-Karjalan maakunnan yhdistysten toimintaedellytykset ovat vahvat. Hyvinvointialan julkiset toimijat ja järjestöt toimivat avoimessa ja vastavuoroisessa yhteistyössä paikallisen, seudullisen ja maakunnallisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöjen erityisasiantuntemus otetaan huomioon hyvinvointipoliittisessa päätöksenteossa.”

Tavoitteeseen pääsemisen keinot

- 1) Maakunnan järjestötoiminnan ja hyvien käytäntöjen näkyväksi tekeminen strategian avulla
- 2) Toimenpide-ehdotukset järjestöille, kunnille ja muille toimijoille

Hyvinvointialan järjestöstrategia

1. Johdanto

2. Strategian lähtökohdat

- 2.1 Strategian tarve ja tavoite
- 2.2 Pohjois-Karjalan maakunta
- 2.3 Vuorovaikutteinen suunnittelu

3. Kansalaisjärjestötoiminta Pohjois-Karjalassa

- 3.1 Kansalaisjärjestöt ja kolmas sektori
- 3.2 Järjestöjen roolit ja tehtävät
- 3.3 Hyvinvointialan järjestöt Pohjois-Karjalassa
- 3.4 Järjestötoiminnan vaikutukset

4. Järjestöjen toimintaedellytykset

- 4.1 Toimintaan tarvittavat resurssit
- 4.2 Järjestötoiminnan haasteet

5. Järjestöjen yhteistyöverkostot

- 5.1 Järjestöjen keskinäinen yhteistyö
- 5.2 Järjestöjen ja julkisen vuoropuhelu
- 5.3 Monitoimijaiset verkostot

6. Toimintalinjaukset ja toimenpide-ehdotukset

- 6.1 Yleiset tavoitteet
- 6.2 Järjestöjen toimintaedellytykset
- 6.3 Osaaminen
- 6.4 Järjestöjen keskinäinen yhteistyö
- 6.5 Kunnat ja järjestöt hyvinvoinnin edistäjinä
- 6.6 Järjestöt työllisyyden edistäjinä

7. Vaikutusten arviointi ja seuranta

Toimintalinjaukset

- ❖ Järjestöt aktiivisina hyvinvoinnin edistäjinä (yleinen tavoite)
- ❖ Järjestöjen toimintaedellytykset
- ❖ Järjestöjen osaaminen
- ❖ Järjestöjen keskinäinen yhteistyö
- ❖ Kunnat ja järjestöt hyvinvoinnin edistäjinä
- ❖ Järjestöt työllisyyden edistäjinä

II foorumikierrros

Strategian ensimmäisen luonnoksen esittely, keskustelua strategian toimintalinjauksista yhdessä kuntien edustajien ja järjestötoimijoiden kanssa.

- ❖ Keski-Karjala, Kitee 25.4 klo 18 kaupungintalo
- ❖ Pielisen Karjala, Lieksa 2.5 klo 17 Päiväkeskus Karpalo
- ❖ Joensuun seutu, Joensuu 15.5 klo 17 Pääkirjaston Muikkusali

Lausuntokierros

- ❖ Strategian II-luonnos lausuntokierrokselle kesäkuussa
- ❖ Luonnos Jelli -järjestötietopalvelun sivuille luettavaksi ja ladattavaksi
- ❖ Strategia hyväksyttäväksi syys-lokakuun maakuntahallitukseen

Keskeiset teemat:

- ❖ tiedottamisen avoimuus ja vaivattomuus
- ❖ järjestötoiminnan tunnettuus
- ❖ järjestötoiminnan arvostus ja sen puute
- ❖ järjestöjen ja kuntien yhteistyö

Kunta-järjestöyhteistyö

- ❖ Vastavuoroinen kumppanuus:
  - ◆ kunnat tarjoavat yhdistyksille toimintatiloja ja toimintaedellytyksiä
  - ◆ yhdistykset tarjoavat kuntalaisille tukea ja toiminnan mahdollisuuksia

yhteistyö jatkuu

- ❖ Tiedottamisen avoimuus ja vaivattomuus
  - ◆ keskinäinen tiedonvälitys
    - ◆ teemoittaiset foorumit?
    - ◆ muut välineet ja pelisäännöt?
  - ◆ kuntalaisille tiedottaminen

yhteistyö jatkuu

- ❖ Kuntakohtaiset järjestöstrategiat
- ❖ Toiminnallinen yhteistyö; mallit ja sopimukset
esim. Kiteen kumppanuusmalli
- ❖ yhteiset hankkeet